

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Hudobná výchova

1.

Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	primárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský
Iné	štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hudobná výchova na základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu. V ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: hlasové, vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne, perцепčné, hudobno-dramatické, hudobno-vizuálne činnosti.

Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecný cieľ:

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku

Špecifické ciele:

- a) vzdelávacie
 - rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
 - vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,
 - naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- b) výchovno – vzdelávacie
 - rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
 - v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
 - viesť žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kultúrne kompetencie:

Pozná zvuky– hudobné motívy našej kultúry.

Vie interpretovať pohyb a iné signály ľudského tela charakteristické pre našu kultúrnu tradíciu.

Pozná rozdiely medzi folklórom a súčasnou hudobnou produkciou.

Vníma kultúrnu tradíciu svojho jazyka a reči.

Vokálno-intonačné činnosti

Výučba smeruje k tomu ,aby žiaci získali základné spevácke zručnosti a vzťah k hudbe a boli formovaní rozmanitými hudobnými činnosťami.

Inštrumentálne činnosti

Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich. Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne.

Hudobno-pohybové činnosti

Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky.

Percepčné činnosti

Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a pohybom reagovať.

Hudobno-dramatické činnosti

Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia.

Hudobno-vizuálne činnosti

Vytvárať základy hudobnej gramotnosti / grafický záznam zvukovej podoby/

5. Stratégie vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Hudobné aktivity/všetky druhy činností/	Slovné, názorné, praktickej činnosti	zážitkové, kognitívne, skúsenostné	kolektívne, skupinové, projektové, diferencované vyučovanie;
Hudobné aktivity /všetky druhy činností/	skúsenostné metódy	riadené objavovanie hudby	kolektívne, skupinové, projektové, diferencované vyučovanie;
Hudobné aktivity /všetky druhy činností/	špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie	súťaže, prehliadky, hudobné verejné podujatia	kolektívne, skupinové, projektové, diferencované vyučovanie;

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Učebnica hudobnej výchovy: Belo Félix Hudobná výchova pre 1. ročník	IKT technika	Hudobné nástroje	Internet, webové stránky, zborovňa
Spevníky	Audio prehrávač	Notové zápisy	Planéta vedomosti
Detské časopisy	Tablety	Obrázky	Kultúrne podujatia

7. Hodnotenie a klasifikácia predmetu

Hodnotenie výchov v prvom ročníku má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície, vynaložené úsilie.

Nehodnotíme len výsledok činnosti, ale celý proces a prístup žiaka k činnostiam z hľadiska tvorivosti, uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov, otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení, cieľavedomosť snahu, spokojnosť dieťaťa s vlastným výkonom, jeho záujem o sebavyjadrovanie.

Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s predchádzajúcimi výkonmi pred porovnávaním s výkonmi iných žiakov. Snažíme sa hodnotiť pozitívne, zlá známka by mohla dieťa demotivovať, potlačiť jeho túžbu o sebavyjadrenie.

1 - Výborný

Žiak je iniciatívny a tvorivý, schopný uplatniť vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, vie vyjadriť veku primerané postoje, ovláda zručnosti podľa požiadaviek ročníkových kompetencií a štandardov na vynikajúcej úrovni. Žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky z činnosti a ich výsledky, preukazuje vedomosti z danej oblasti primerane edukačným úlohám v danom ročníku, dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a výkonom iných.

2 - Chválitebný

Žiak je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý, vie vyjadriť veku primerané postoje, s pomocou učiteľa ovláda zručnosti podľa požiadaviek ročníkových kompetencií a štandardov, na základe podnetných otázok dokáže vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity. Snaží sa chyby a nedostatky odstrániť.

3 - Dobrý

Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne alebo na nízkej úrovni, slabo prejavuje záujem a toleranciu, nerozširuje svoju flexibilitu, podlieha stereotypom a predsudkom a s veľkými ťažkosťami aplikuje získané kompetencie a poznatky. Svoje názory, vedomosti a pocity nevie vyjadriť. Nedostatky vo svojej práci nedokáže opraviť alebo odstrániť ani s pomocou učiteľa.

4 - Dostatočný

Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, chýba mu záujem a tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, podlieha stereotypom a predsudkom a s veľkými ťažkosťami aplikuje získané kompetencie a poznatky. Svoje názory, vedomosti a pocity nevie vyjadriť. Nedostatky vo svojej práci nedokáže a nemá snahu opraviť ani s pomocou učiteľa.

5 - Nedostatočný

Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o hudobné aktivity, neguje vyučovací proces. Neodporúčame používať stupeň nedostatočný v celkovom hodnotení žiaka.

Je potrebné, aby učiteľ primerane hodnotil hudobné prejavy detí zo sociálne zaostalého prostredia, ako aj detí s poruchami učenia a správania.

Hodnotenie výchov na prvom stupni má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície, vynaložené úsilie. Nehodnotíme len výsledok činnosti, ale celý proces a prístup žiaka k činnostiam z hľadiska tvorivosti, uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov, otvorenosť voči experimentovaniu, snahu, spokojnosť dieťaťa s vlastným výkonom, jeho záujem o sebavyjadrovanie. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s predchádzajúcimi výkonmi pred porovnávaním s výkonmi iných žiakov.

Hodnotenie previerok a didaktických testov

100 – 90% 1

89 – 75% 2

74 – 50% 3

49 – 30% 4

29 – 0% 5

Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami CPPPaP. Žiak, ktorý z dôvodu zdravotného znevýhodnenia postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, je hodnotený podľa individuálnych kritérií, čo má potom uvedené v doložke na vysvedčení.

Hodnotenia žiakov počas dištančného vzdelávania

Hodnotenie žiakov počas dištančného vyučovania sa podriadiť vždy konkrétnemu usmerneniu na hodnotenie žiakov základných škôl v čase mimoriadnej situácie spôsobenej prerušením vyučovania v školách vydaným ministerstvom školstva a zároveň posúdeniu a zváženiu všetkých okolností členmi MZ spoločenskovedných predmetov.

MZ spoločenskovedných predmetov v rámci možností v danej situácii zabezpečí, aby žiaci mali možnosť dosiahnuť postačujúce portfólio podkladov na hodnotenie. Rozsah portfólia si určí učiteľ v každej triede zvlášť s prihliadnutím na individuálne možnosti jednotlivých žiakov a priebežne o ňom žiakov informuje prostredníctvom EduPage. Do portfólia sa zahŕňa najmä vypracovanie zadaných domácich úloh a odoslanie na kontrolu v určenom termíne, práca na projektoch, aktívna účasť na online hodinách. Ak budú vytvorené podmienky na dosiahnutie tohto cieľa, žiaci budú hodnotení známkami v súlade s kritériami uvedeného hodnotenia.

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka. Počas ich adaptačného obdobia (dve hodnotiace obdobia) v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka budeme pri ich hodnotení a klasifikácii postupovať podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

8. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Výkonový štandard	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
Hlasová činnosť vokálno- intonačná	Použiť hlas na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, melodizovať reč 5.-3. a 5.-6.-5.-3. stupňom (so-mi; so-la-so-mi),	Vokálne činnosti v rámci rozsahu d1-h1, detské ľudové a autorské piesne, popevky, riekanky, rečovanky, dialogické, hry, hlasové a dychové cvičenia, hry s dychom a hlasom	/ 13 / 45% hodiny	MEV DV OŽAZ

Inštrumentálna činnosť	Žiak dokáže rytmizovať reč hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, hrať na tele, hrať rytmické modely, - hrať melodické modely,	Správne použitie Orffových nástrojov, 2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty, modely 5.-3. a 5.-6.-5.-3. (so-mi, so-la-so- mi) ostinátne rytmicko-melodické sprievody rytmická a melodická improvizácia	/ 8/ 25%	OASR MEV OŽAZ
Percepčná činnosť	Aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, sluchom rozlíšiť rozličné kvality zvuku a tónu, identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme,	Zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa, vlastný hudobný prejav žiaka, hudobný prejav triedy (skupiny) zvuk, tón: výška, sila, dĺžka, farba, tempo, metrum, dynamika, hry so zvukom	/ 3 / 10% hodiny	OŽZ MEV
Hudobno-pohybová činnosť	Uplatniť vhodný pohyb v hudobno-pohybových hrách so spevom	Hudobno-pohybové hry so spevom, tanečná chôdza, tanečný beh, pochod, prísunový krok dopredu, dozadu a do strán, pohyb, gesto, mimika, tlieskanie, plieskanie, dupanie pomocný prostriedok percepčných činností (počúvanie hudby)	/ 5/ 10% hodiny	DOV ENV VLV VMR

Hudobno-dramatická činnosť	Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku	Príbehy, rozprávky, básne; integrácia s predmetom slovenský jazyk	/ 2/ 5% hodiny	DOV ENV VLV
Hudobno-vizuálne činnosti	Vytvárať základy hudobnej gramotnosti / grafický záznam zvukovej podoby/	Husľový kľúč, zápis noty, pomenovanie nôt, hodnoty nôt	/2/ 5%	MEV

Legenda:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – Environmentálna výchova - didaktické hry

MEV – Mediálna výchova - problémová metóda

MUV – Multikultúrna výchova - demonštračná metóda

DOV – Dopravná výchova - kooperatívne vyučovanie

OŽZ – Ochrana života a zdravia - heuristická metóda

PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti - dramatizácia

VLV – Vlastenecká výchova - výklad učiteľa

VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Aktualizovala: Mgr. Miriam Halamčeková